

เอกสารสำคัญ

ที่ นร ๐๕๐๔/๙๙๗๗

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

(๗๐ ตุลาคม ๒๕๔๗)

เรื่อง แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษอากาศจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อสังเขป หนังสือกราบทรัพย์ที่ออก ๐๓๓๓/๒๓๔๔
ลงวันที่ ๓๓ สิงหาคม ๒๕๔๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกราบทรัพย์ที่ กก ๐๑๐๐/๑๖๖๔
ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๗
  ๒. สำเนาหนังสือกราบทรัพย์และสหกรณ์ ๑๖๐๑/๑๐๒๒๔
ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๗
  ๓. สำเนาหนังสือกราบทรัพย์ที่ กค (ปคร) ๐๘๐๒.๒/๑๗๔
ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๗
  ๔. สำเนาหนังสือกราบทรัพย์ที่ กค (ปคร) ๐๘๐๒.๒/๒๑๒
ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๗
  ๕. สำเนาหนังสือกราบทรัพย์ที่ พน ๐๕๐๔/๒๕๐๖
ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๗
  ๖. สำเนาหนังสือกราบทรัพย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๑๖๐๑/๔๗๐๕๖ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๗
  ๗. สำเนาหนังสือกราบทรัพย์ที่ มท ๐๒๑๑.๕/๑๐๐๗๔
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๗
  ๘. สำเนาหนังสือกราบทรัพย์ศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ ๑๖๐๔/๓๗๓๑
ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๗
  ๙. สำเนาหนังสือกราบทรัพย์ที่ สธ ๐๒๐๕.๒๒/๓๙๐๗
ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๗
  ๑๐. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ที่ นร ๑๑๓๓/๓๕๒๖ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๗
  ๑๑. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ๑๖๐๗.๑/๔๑๒
ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๗
  ๑๒. สำเนาหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๑๖๐๔.๓/๖๐๑๔
ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๗
  ๑๓. สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ๑๖๐๖/๑๔๙๐
ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๗

ตามที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษอากาศจังหวัด เชียงใหม่ – ลำพูน ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปเพื่อประกอบการพิจารณา ของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของ คณะกรรมการรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี คณะที่ ๔.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายชาตุรุนต์ ฉายแสง) เป็นประธานกรรมการ พิจารณาแล้ว มีประเด็นอภิปรายและมติ ดังนี้

๑. ประเด็นอภิปราย

๑.๑ (ร่าง) แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษอากาศจังหวัดเชียงใหม่ – ลำพูน ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอขึ้นมีความไม่ชัดเจนในการดำเนินการของแผน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการที่จะลดมลพิษทางอากาศได้อย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรม เมื่อเทียบกับงบประมาณที่ขอสนับสนุน เช่น การใช้ใบໂອดีเซล การใช้เทคโนโลยีการเกษตร การใช้ปุ๋ยหมัก ชีวภาพ ฯลฯ ดังนั้น ร่างแผน ๑ ควรมีรายละเอียดที่ชัดเจนแสดงให้เห็นถึงวิธีดำเนินการป้องกันมีให้เกิด มลพิษ เช่น กำหนดมาตรการป้องกันไฟป่า แผนดับไฟป่า หรือแนวทางป้องกันภัยหนาวที่เสื่อมคุณภาพ ทำให้เกิดควันด้วย เป็นต้น มิใช่กำหนดเฉพาะวิธีแก้ไขปัญหามลพิษที่ดำเนินการอยู่แล้ว เช่น การทำความสะอาดถนน การตรวจวัดและจับยานพาหนะที่มีมลพิษเกินมาตรฐาน รวมทั้ง ควรมีกระบวนการในการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผน เพื่อให้มีการปฏิบัติที่จริงจัง และได้ผล ตามแผน

๑.๒ กรมควบคุมมลพิษควรพิจารณาตรวจสอบเพื่อให้ทราบว่ามีสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์การปฏิบัติงานขณะนี้เท่าใด เพียงพอหรือไม่เพียงไร และจึงกำหนดแผนหรือมาตรการดำเนินการ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำเครื่องมือต่าง ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้การปฏิบัติงาน มีประสิทธิภาพสามารถลดสภาพมลพิษ กำหนดแนวทางในการขอความร่วมมือจากประชาชนโดยให้ความรู้ ความเข้าใจเพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ในการป้องกันภัยมีให้เกิดมลพิษ ทั้งจากไฟป่า ควันดำ จากรถยานพาหนะ ผู้คนละอองต่าง ๆ

๑.๓ ควรปรับแผนด้านการจัดการมลพิษจากการจราจรที่ขอเพิ่มงบประมาณปี ๒๕๕๘ จำนวน ๕๒.๒ ล้านบาท ให้ชัดเจนโดยศึกษาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติตัวย ส่วนโครงการ และกิจกรรมอื่น ๆ ไม่ได้แสดงผลที่จะได้รับไว้อย่างชัดเจน เช่น มาตรการควบคุมการเผาในที่โล่งและ การส่งเสริมการถอกกลบตอซังร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ไม่ได้ระบุถึงผลได้จากการดำเนินงาน เมื่อเปรียบเทียบ

กับงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุน ส่วนมาตรการควบคุมไฟป่า ก็ให้ความสำคัญกับการขอเพิ่มหน่วยดับไฟป่า โดยมีได้แสดงถึงความพยายามปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยดับไฟป่า ที่มีอยู่ หรือคิดหาวิธีการให้เกิดความร่วมมือจากประชาชน ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลดีในระยะยาวได้มากกว่า เป็นต้น นอกจากนั้น (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ควรพิจารณาถึงกระบวนการบริหารจัดการที่มีมาตรการติดตามตรวจสอบผลลัพธ์ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้มีการตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์ที่จะจัดทำเท่าที่จำเป็น และมีมาตรการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔ ผู้แทนของสำนักงบประมาณได้เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่เสนอของงบประมาณปี ๒๕๕๘ เพิ่มเติม ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของมาตรการที่จะนำไปใช้และการบังคับใช้ทางกฎหมาย ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ต้องใช้งบประมาณแต่อย่างใด และบางเรื่องได้มีการจัดสรรงบประมาณดำเนินการไว้บ้างแล้ว เช่น มาตรการควบคุมไฟป่า ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช บางเรื่องมีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลายหน่วยงาน เช่น การควบคุมฝุ่นละออง จึงควรกำหนดให้ชัดเจนว่า หน่วยงานใดรับผิดชอบเพื่อมีให้เกิดความช้าช้อนในการจัดสรรงบประมาณ และควรพิจารณาว่าเครื่องมือที่ใช้ปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานมีอยู่แล้วเท่าไร เช่น รถดูดฝุ่น ๆ เพื่อให้ทราบว่าควรเพิ่มหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้การขอเพิ่มงบประมาณ ในส่วนที่สำนักงบประมาณได้จัดสรรเงินไว้แล้ว ควรมีการบูรณาการให้เกิดการปฏิบัติที่แท้จริงและได้ผล เช่น การเผาในที่โล่งในการการเกษตร ในส่วนอื่น ๆ ควรให้หน่วยงานในระดับห้องถีนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการตาม(ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าวด้วย รวมทั้ง การบริหารจัดการด้านมลพิษอากาศ และการจัดการมลพิษจากการจราจร ก็ได้เคยมีการของงบประมาณเพิ่มไว้แล้ว จากการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีภูมิภาคที่จังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น จึงเห็นควรมอบให้กรมควบคุมมลพิษตรวจสอบความคืบหน้าในการดำเนินการดังกล่าวว่าได้มีการดำเนินการอย่างจริงจังหรือไม่เพียงใดและควรทบทวน (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ตามที่เสนอให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๒. มติคณะกรรมการกลั่นกรองฯ

๒.๑ เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษอากาศจังหวัดเชียงใหม่ – ลำพูน โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับไปปรับ (ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าวให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนี้

๒.๑.๑ ให้ตรวจสอบสภาพการดำเนินงานที่มีผลต่อการจัดการมลพิษอากาศในจังหวัดเชียงใหม่ – ลำพูน ของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งด้านงบประมาณที่ได้รับ เป้าหมายและผลการดำเนินการที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๒.๑.๒ พิจารณาปรับ (ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าวตามข้อมูลที่ได้รับ ในข้อ ๒.๑.๑ โดยกำหนดขอบเขต วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลลัพธ์ กำหนดตัวชี้วัดและแนวทางบูรณาการการกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน

๒.๓.๓ กำหนดโครงการและกิจกรรมตาม (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ เท่าที่จำเป็น ไม่ขัดแย้งกับโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่ และต้องก่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม สามารถตรวจสอบได้ มีมาตรการตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

๒.๓.๔ ควรสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมดำเนินการตาม (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ และควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และตระหนักรู้ในการมีส่วนร่วมลดมลพิษอากาศในพื้นที่เพื่อเกิดผลลัพธ์ต่อเนื่องในระยะยาว

๒.๓.๕ ให้รับความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี คณะที่ ๔.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ไปประกอบการปรับปรุง (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ด้วย

๒.๔ ส่วนงบประมาณปี ๒๕๔๘ ที่ขอเพิ่มเติมนั้นให้สำนักงบประมาณพิจารณาตามแนวทางดังของคณะกรรมการฯ ต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๗ ลงมติอนุมัติและให้ดำเนินการต่อไปตามตัวแปรกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี คณะที่ ๔.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม) ครั้งที่ ๔/๒๕๔๗ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๗ ทั้งนี้ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของคณะกรรมการรัฐมนตรี ไปพิจารณาด้วยว่า การดำเนินการเกี่ยวกับปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม นั้น ควรดำเนินการในเชิงรุกดูแลป้องกันมิให้เกิดปัญหามากกว่าที่จะดำเนินการแบบตั้งรับเพื่อแก้ไขพื้นฟูหลังจากเกิดปัญหาแล้ว เพราะการแก้ไขปัญหานะจะทำให้เกิดภาระและสิ้นเปลืองงบประมาณค่าใช้จ่ายมากกว่าและยากที่จะแก้ไขให้สภาพธรรมชาติกลับคืนดั้งเดิมได้ นอกจากนี้ ควรพิจารณาด้วยว่าจะสมควรนำเอาหลักการที่ว่า “ผู้ก่อมลพิษต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหา” (Polluter Pay Principle – PPP) มาใช้ในการดำเนินการข้างต้นได้มากน้อยเพียงใดด้วย

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภู่ประเสริฐ)

รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒๐ ต.ค. ๒๕๔๗

สำนักบริหารการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๕
โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๖๕ ๒๙๐๐๓

ผ.m.สบป.....
ผ.o.กลร.m.....
ว.c.....
ร.c.....